

Lectures que milloren el món de l'educació (6)

written by Irene Cremades | 19 de February de 2024

Com creem oportunitats d'aprenentatge?

Aportacions de Barbara Rogoff

Molts i moltes de nosaltres ens hem preguntat alguna vegada com aprenem les persones, especialment els xiquets i les xiquetes, per tal d'oferir les millors experiències d'aprenentatge possibles. Amb l'objectiu de reflexionar sobre aquest tema em vaig apropar al llibre "Aprenents del pensament: el desenvolupament cognitiu en el context social" (1993). L'autora, na Barbara Rogoff, és una científica de la Universitat de Califòrnia amb una notòria trajectòria que s'ha dedicat gran part de la seua vida a **comprendre en profunditat com aprén la infància des d'una perspectiva sociocultural, i com les comunitats organitzen oportunitats per aprendre a la vida quotidiana.**

Rogoff afirma que el pensament s'aprén a partir de la interacció, i que el desenvolupament cognitiu de la infància està intrínsecament unit al context social en el qual habita.

Explica que no es pot entendre el desenvolupament dels xiquets i xiquetes sense tindre en compte com interactuen amb l'entorn social i cultural en el qual participen. D'aquesta forma, la intersubjectivitat és clau en l'aprenentatge, com la interdependència de la comunitat i el medi que ens envolta. Les seues investigacions demostren que **la participació guiada és una peça clau per promoure el desenvolupament a través d'interacció en activitats rellevants**. A més a més, tot i que l'aprenentatge augmenta per l'acompanyament de membres de la comunitat, s'ha evidenciat que ho fa en major mesura si es produeix per una persona adulta que per una igual.

Arran de la participació guiada en activitats culturalment importants per a la comunitat, els xiquets i les xiquetes interioritzen el coneixement. És a dir, la infància s'apropia d'aquesta forma dels sabers mitjançant el compromís social, **observant, implicant-se** en els sentits socials de les altres persones, **comprenent els seus punts de vista**, etc. L'autora corrobora que aquests processos interpersonals i intrapersonals es produeixen de forma simultània.

En aquest punt, com a persones compromeses amb l'educació, una pregunta clau podria ser: entenent com funcionen els processos d'aprenentatge, com creem contextos respectuosos, enriquidors i lliures per l'aprenentatge?

Moltes de les formes majoritàries organitzatives que

actualment trobem als centres educatius tendeixen a l'homogeneïtat i atenen a **la diversitat** sota un currículum de mínims. És a dir, la finalitat és arribar a uns objectius bàsics per poder promocionar. Molts parteixen de la selecció de l'alumnat, la **segregació sociocultural** i la **docència única** com a pràctica principal amb classe magistral. Quan prenem aquestes decisions estem deixant enrere oportunitats d'aprenentatge que la ciència ha demostrat que són factibles. El nostre sentit de responsabilitat cap a l'educació, entenent l'escola com a entitat cultural, ens ha d'encoratjar per posar en pràctica oportunitats d'aprenentatge de màxims. Els xiquets i xiquetes cal que es submergeixen en condicions de creació d'oportunitats respectuoses, lliures i que assolisquen la zona del desenvolupament potencial màxim d'aprenentatge. Tenim a l'abast exemples de pràctiques educatives basades en evidències i en les aportacions de Rogoff, com ho són grups interactius, tertúlies dialògiques, biblioteca tutoritzada, etc., que estan demostrant elevades millores d'aprenentatge curricular i de convivència. Només cal una formació rigorosa i voluntat per poder obrir sendes cap a un aprenentatge de qualitat.

[\[Més lectures que milloren el món de l'educació\]](#)